

BỘ CÔNG THƯƠNG

VỤ THỊ TRƯỜNG CHÂU PHI, TÂY Á, NAM Á

TÀI LIỆU CƠ BẢN

NƯỚC CỘNG HÒA HỒI GIÁO PAKISTAN

I. Khái quát

Tên nước: Pakistan

Thủ đô: I-xla-ma-bát (Islamabad).

Vị trí địa lý: Nằm ở Nam Á, tiếp giáp biển Ả Rập, nằm giữa Ấn Độ, Iran, Afghanistan và Trung Quốc.

Khí hậu: Nằm trong vùng nhiệt đới gió mùa. Mùa Đông từ tháng 12 - 2; mùa Xuân từ tháng 3-4; mùa Hè từ tháng 5-9 và mùa Thu từ tháng 10-11. Trong mùa hè nhiệt độ khu vực miền Trung và miền Nam có thể lên tới 45 độ C. Khu vực miền Bắc ôn hoà. Giữa tháng 7-tháng 8, là mùa mưa, lượng mưa có thể từ 38 đến 51mm tại khu đồng bằng, 152 – 203 mm tại các thung lũng miền núi phía Bắc.

Diện tích: 796.095 (km²)

Dân số: hơn 187 triệu (người)

Ngôn ngữ: Ngôn ngữ chính: U-du. Tiếng Anh là ngôn ngữ hành chính.

Tôn giáo: Đạo Hồi là quốc đạo. Trên 97% dân số theo đạo Hồi trong đó dòng Suni chiếm 77%, dòng Shi'a chiếm 20%. Đạo Hindu 1,5% ; Thiên chúa 1% và một số đạo giáo khác.

Dân tộc: Pakistan là quốc gia đa dân tộc, chủng tộc. Có trên 50 chủng tộc, trong đó 5 chủng tộc lớn là người Punjab, Sindhi, Pashtun (còn gọi là Pathan), Muhajirs và Baloch.

Các thành phố lớn:

- + Islamabad (Thủ đô- 800 nghìn người);
- + Quetta (Thủ phủ Balochistan-trên 3 triệu người);
- + Peshawar (Thủ phủ Tỉnh biên giới Tây Bắc);
- + Lahor (thủ phủ Punjab - trên 5 triệu người) và

+ Karachi (thủ phủ Sind - trên 9 triệu người).

Quốc khánh: 23/3/1956 (Ngày Pakistan)

Tổng thống: Asif Ali Zardari

Đơn vị tiền tệ: Ru pi

II. Lịch sử và Chính trị

1. Lịch sử

Trước ngày độc lập, nước Pakistan ngày nay là một bộ phận trong tiểu lục địa Ấn Độ thuộc đế quốc Anh. Sau Đại chiến thế giới lần thứ hai, phong trào đấu tranh đòi độc lập dân tộc trên thế giới và ở tiểu lục địa Ấn Độ lan rộng và phát triển. Đế quốc Anh buộc phải trao trả độc lập cho khu vực tiểu lục địa, hình thành hai quốc gia: Ấn Độ và Pakistan.

Năm 1947: Pakistan giành được độc lập. Ngày 23/3/1956: Pakistan tuyên bố thành lập nước Cộng hoà Hồi giáo.

2. Chính trị:

a. Chính quyền: Chính thể Cộng hoà theo thể chế Liên bang.

Hiến pháp: Hiến pháp đầu tiên được thông qua ngày 12/4/1973.

Hệ thống luật pháp: Pakistan chấp nhận tài phán của Luật Hồi giáo.

Hành pháp: Tổng thống là Nguyên thủ quốc gia, Thủ tướng và nội các chính phủ. Tại các bang có chính phủ bang (gồm Viện lập pháp bang, chính quyền bang). Đứng đầu là Thủ hiến Bang.

Lập pháp: Quốc hội lưỡng viện (Majlis-e-Shoora) gồm Thượng viện 100 ghế (Senate) và Quốc hội 342 ghế (National Assembly).

Tư pháp: Toà án Tối cao Hồi giáo Liên bang, còn được gọi là Shari'a Court. (Chánh án do Tổng thống bổ nhiệm); Tại các bang có Toà thượng thẩm.

b. Các đảng chính trị: Pakistan có nhiều đảng chính trị, trong đó có các đảng lớn như:

- Đảng Nhân dân Pakistan (PPP): PPP được thành lập tháng 12/1967.

- Liên đoàn Hồi giáo Pakistan (PML).

III. Chính sách đối ngoại

Chính sách đối ngoại cơ bản của Pakistan là mở rộng quan hệ “Hữu nghị và thiện chí với tất cả các dân tộc trên thế giới”, dựa trên cơ sở công bằng, đóng góp vào việc tăng cường hòa bình, thịnh vượng trên thế giới.

Pakistan có chính sách đối ngoại theo hướng cân bằng trong quan hệ với các nước lớn, đẩy mạnh chính sách "hướng Đông" và quan hệ với Đông Á, Đông Nam Á, ASEAN. Ngoài ra, Pakistan cũng tăng cường quan hệ với các

nước Hồi giáo Trung Á. Quan hệ của Pakistan với I-ran và Thổ Nhĩ Kỳ và các nước Hồi giáo khác mật thiết trong tổ chức Hồi giáo OIC. Pakistan tham gia thành lập khối hợp tác kinh tế các nước Hồi giáo (ECO).

Pa-ki-xtan là thành viên Liên Hợp Quốc, Phong trào Không liên kết và nhiều tổ chức quốc tế và khu vực như: Tổ chức các nước Hồi giáo IOC, Khối liên hiệp Anh, Hiệp hội các nước khu vực Nam Á SAARC, Diễn đàn đối thoại châu Á ACD, Tổ chức hợp tác kinh tế khu vực ECO, diễn đàn ARF, ASEM, thành viên đối thoại khu vực ASEAN...

IV. Kinh tế

Với dân số trên 180 triệu người, Pakistan là quốc gia có nền kinh tế lớn thứ hai ở Nam Á

Nông nghiệp là ngành kinh tế quan trọng (đóng góp khoảng 20,9% GDP) với các sản phẩm chính là lúa gạo, lúa mì, bông và mía đường, thuốc lá,... Ngành công nghiệp quan trọng nhất của Pakistan là dệt may, chiếm khoảng 60% kim ngạch xuất khẩu, 46% giá trị sản xuất công nghiệp, 38% lực lượng lao động. Khai khoáng là ngành công nghiệp lớn thứ 2. Các ngành công nghiệp khác như chế biến thực phẩm, gạo, đồ da giày, thảm... sản xuất hóa chất và công nghiệp sắt thép cũng đóng vai trò quan trọng trong cơ cấu công nghiệp của nước này.

Năm 2010-2011, do phải đối mặt với khủng hoảng về chính trị, các thiệt hại do lụt lội nên kinh tế tại Paksitan gặp nhiều khó khăn.

Số liệu kinh tế năm 2011 của Pakistan:

- GDP: 204,1 tỷ USD
- GDP bình quân đầu người: 1.089 USD
- Tăng trưởng GDP: 2,4%
- Cơ cấu kinh tế: nông nghiệp 20,9%, công nghiệp 25,8%, dịch vụ 53,3%
- Kim ngạch xuất khẩu: 25,35 tỷ USD. Mặt hàng xuất khẩu chủ yếu gồm hàng dệt may, hàng da thuộc, gạo, đồ thể thao, hóa chất... Thị trường xuất khẩu chính: Mỹ, Afghanistan, UAE, Trung Quốc, Anh, Đức....
- Kim ngạch nhập khẩu: 35,82 tỷ USD. Mặt hàng nhập khẩu chính gồm xăng, dầu, nhựa, thiết bị vận tải, sắt, thép, chè... Thị trường nhập khẩu chính: UAE, Ả rập-xê-út, Trung Quốc, Cô-oét, Singapore, Malaysia...

V. QUAN HỆ VIỆT NAM – PAKISTAN

1. Quan hệ chính trị-ngoại giao:

Ngày 8/11/1972, Việt Nam và Pakistan lập quan hệ ngoại giao. Năm 1973, Pakistan lập Đại sứ quán thường trú tại Hà Nội và rút Sứ quán năm 1980 do khó khăn kinh tế. Ta lập sứ quán ở Pakistan năm 1978 và rút sứ quán năm 1984 cũng do khó khăn tài chính. Tháng 10/2000, Pakistan đã mở lại Đại

sứ quán và cử Đại sứ thường trú tại Hà Nội. Ta đã mở lại Đại sứ quán tại Ix-la-ma-bát (12/2005) và Văn phòng thương mại tại Ka-ra-chi (11/2005).

Việt Nam và Pakistan đã kí nhiều hiệp định, tạo khuôn khổ pháp lý cho việc phát triển quan hệ hợp tác giữa hai nước.

Các Hiệp định đã ký giữa Việt Nam và Pakistan:

- + Hiệp định Thương mại;
- + Hiệp định Tránh đánh thuế hai lần;
- + Hiệp định khung về Hợp tác về Khoa học, Công nghệ;
- + Hiệp định về Tham khảo thường niên về hợp tác giữa hai Bộ Ngoại giao của hai nước
- + Hiệp định hợp tác phát triển nghề cá và môi trường thủy sản;
- + Hiệp định miễn thị thực cho người mang hộ chiếu ngoại giao và công vụ
- + MOU về thành lập Ủy ban Hỗn hợp Việt Nam- Pakistan
- + MOU về hợp tác giữa Ngân hàng Nhà nước Việt Nam và Ngân hàng Trung Ương Pakistan

2. Quan hệ kinh tế - thương mại giữa Việt nam và Pakistan:

Kim ngạch xuất nhập khẩu Việt Nam – Pakistan

Đơn vị: triệu USD

Năm	Tổng kim ngạch	Xuất khẩu	Nhập khẩu
2007	134,1	81,2	52,9
2008	149,6	95,1	54,5
2009	182,8	101	81,8
2010	242	133	109
2011	324	168	156
6 tháng/ 2012	205,8	79,9	125,9

Về quan hệ thương mại, kim ngạch buôn bán hai chiều giữa hai nước trong thời gian qua đã có sự biến chuyển mạnh mẽ. Năm 2011, tổng kim ngạch hai chiều đạt 324 triệu USD, tăng 33,9% so với năm 2010, trong đó xuất khẩu của Việt Nam sang Pakistan đạt 168 triệu USD, nhập khẩu đạt 156 triệu USD. Sáu tháng đầu năm 2012, kim ngạch xuất khẩu đạt 79,9 triệu USD, tăng 15,1%, nhập khẩu đạt 125,9 triệu USD, tăng 75,3% so với cùng kỳ năm trước. Các mặt hàng xuất khẩu chính của Việt nam sang Pakistan gồm: xơ sợi dệt, hạt tiêu, chè, hàng thủy sản, cao su, sắt thép, sản phẩm hóa chất, chất dẻo nguyên liệu, hàng rau quả, hàng hải sản, gốm sứ, sản phẩm mây tre, dầu mỡ động vật, sản phẩm thiết bị và phụ tùng...

Pakistan hiện là đối tác nhập khẩu chè lớn nhất của Việt Nam. Xuất khẩu chè sang thị trường này năm 2011 đạt 17.582 tấn, trị giá 32 triệu USD. Tính

đến 6 tháng đầu năm 2012, Pakistan đã nhập khẩu 9.281 tấn chè từ Việt Nam với giá trị đạt 17,6 triệu USD.

Nguyễn Minh Phương